

KODIA

INFO PÕLLUMAJANDUS ÜHISTU LEHT

NR. 20

DETSEMBER 1990

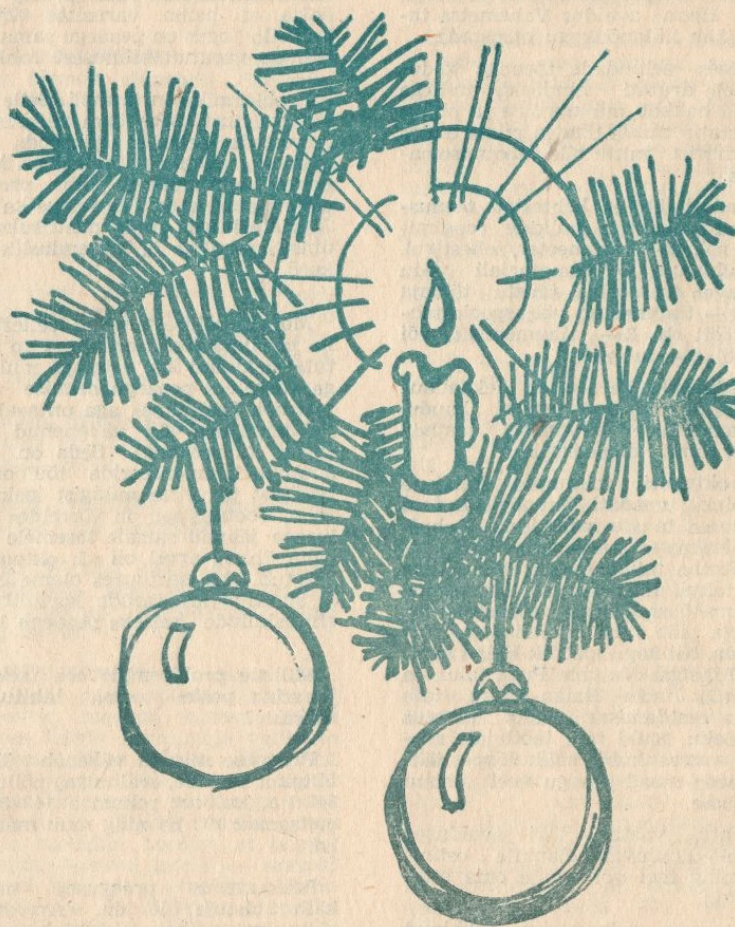

Tasa, tasa jõulukellad kajavad;
Ole terve ilmamaa
kajab laul nüüd rõõmuga:
«Jõulud tulnud ju!»

Tasa, tasa jõulukellad kajavad;
Taeva võlvil sädeleb
tähekesse valgus helk:
«Jõulud tulnud ju!»

Tasa, tasa jõulukellad kajavad;
Kuusk see särab küünaldes
rõõm on kõigil südames:
«Jõulud tulnud ju!»

Tasa, tasa jõulukellad kajavad;
Kõlab laste lauluhäääl
rõõmurikkal helinal:
«Jõulud tulnud ju!»

Koolilaste jõulupeod on 22. detsembril.

Kella 10-st pidutsevad algklasside õpilased.

Kella 14-st algab pidu V–IX klassi poistele-tüdrukutele.

Näärivana kutsub kõiki majandi töötajate lapsi salmi ütlema ja kommikotti vastu võtma 27. detsembril.

HÄID JÕULUPÜHI!

Uusaas'a õöl on klubiüksed valla kõigile tantsuhuvilistele!

Juhatuse ja volikogu tööst

Septembrikuu 27. kuupäeval tuli järjekordselt juhatus kokku oma koosoleku pidamiseks. Suurema osa ajast võttis seekord talumaade eraldamise küsimus. Juhatus otsustas rahuldada alljärgnevat avaldused: Leeman Dagmar ja Kulagin Andrei — Metsa-Pihku ja Pihku-Veski talu; Aljas Endel — Indreku talu, Oun Ella — Uue-Oru talu, Reino Märt — Reino talu; Lister Karl — Mikhli-Andrese talu, Ronsalu Anne ja Voksepp Hennõ avaldus Vahemetsa talule jääb külanõukogu otsustada.

Seoses jaehindade tõusuga toiduainetele arutati hindasid, millega ühistu hakkab müüma liha ja piima. Otsustati: müüa liha ja piima aates novembrist mitte alla tootmisomahinna.

Vaadati läbi ja kehtestati teenushinnad saekaatriks pakide saagimiseks: rbl. 15.— tihumeeter, sellest rbl. 6.— ühistule. Fuitmaterjali vedu metsaveo traktoriga: ühistu töötaja rbl. 1.— tihumeeter, väljaspoole tehtud tööl rbl. 2.— tihumeetrilt või siis rbl. 6.— tunnist.

Teadmiseks ka see, et fekaalautot tellida ainult dispetšeri kaudu. Arusaamatuste tekkimisel teatada sellest samuti dispetšerile.

16. oktoobril toimunud juhatuses koosolekul vaadati läbi järjekordsed avaldused talude rajamiseks. Rahuldati järgmised avaldused: Soone Liidia Torino talu. Ööpik Priit Inno talu juhul, kui talumaade eraldamine on kooskõlas kehtiva taluseadusega, see aga jääb juba külanõukogu otsustada. Nii nagu ka Tiik Helga avaldus. Pihelgas Vairele Puki talu ja Suurtala Jürile Raika-Pihku talu maade eraldamiseks andis juhatus nõusoleku. Kuid talu taotlejate soovil ja vastastikusel kokkaleppele jäävad need maad praegu veel ühistu kasutusse.

Juhatus vaatas läbi avaldused ühistule kuuluvate elamute ostmiseks ning tegi volikogule oma ettepanekud.

Arvestades seda, et on tekkinud keskusest soovijaid ühislaudade ehitamiseks, otsustas juhatus järgmist ühistu võtab enda peale seinamaterjali (väikeplokk) hankimise ja müüb selle soovijatele, ka võtab ühistu enda kanda kulu, mis on seotud vee ja elektri viimisega laudani ning annab võimaluse üles töötada metsamaterjali vajaliku saematerjali uatuses. Võimalikuks ehituskohaks pakub juhatus välja keskuse laudade juurde viiva tee äärde vasakut kätt enim kartulihoidlat jääva maa-ala. Kuid selleks, et asi hakkaks nihkuma, palume kõigil asjast huvitatuil endast teada anda ning seejärel saame juba probleemid lahendada hakata soovijad kokku kutsudes.

Oktoobris toimus ka selle aasta kolmas volikogu. Kõigepealt vaadati läbi ja kinnitati elamute ostu-müügi tingimused ning talumaade eraldamised. Üldse on talu rajamiseks soovi avaldanud 31 inimest.

Peaagronoom Mutli Jüri tutvustas volinikke söödavarumise tulemustest ja rääkis probleemidest taimekasvatuse üldse. Kui võrrelda söödakoguseid möödunud aastaga, siis võib öelda, et heina varusime vähem. kuivsilu kogus on peaaegu sama ning silu on varutud mullusest rohkem.

Probleemiks on teravili. Selle saak jäi loodetust mõnevõrra väiksemaks. Arvestades seda, et jõusööda ostu võimalus riiklikust fondist on kahtanenud miinimumini jääb probleemiks seakasvatuse. See selgus ka Rein Järviste infost, mille põhisisuks oli ühistu rahaline ja majanduslik olukord.

Mõned põhiseisukohad sellest: liha ja piima realiseerimisest on ühistule laekunud ka. 9 kuuga mullusega võrreldes peaaegu eelmise aasta tasemel. Sealhulgas aga on sealihast laekunud osa 40% vähenenud (vastavalt ka toodang). Seda on seni suutnud kompenseerida tõuoomade müügist ja veiste müügist laekunud raha. Tootmis aen on võrreldes mullusega jäänud samale tasemele ning raha ühistu arvel oli 1. oktoobriks 312 tuh. rbl., seejuures oleme KEK-le suutnud ära tasuda kartulihoidla ehituskulude katteks peaaegu 100%.

Milliste probleemide ees seisame ja mida peaks tooma lähitulevik ühistule?

Praeguse seisuga väheneb ühistu üldpind 1045 ha, sealhulgas põllumaa 347 ha, kultuur rohumaad 149 ha ja metsamaad 192 ha ning muu maa 357 ha.

Seakasvatuse praeguses mahus käib ühistule üle jõu. Arvestades põllupinna vähenemist oleks reaalne pidada 300—500 siga. Seda arvestades tuleb leida mõistlik kasutus osale sigala kompleksist. Seega peaks kujunema peamiseks suunaks veisekasvatuse.

Tootmismahu vähenedes ei suuda ühistu tulevikus pakkuda tööd senisele töötajate arvule. See probleem tekib ja lahenduse leidmine sellele vast ongi üks keerukamaid.

Põllumaa ja tootmismahu vähenedes peab edespäidi orienteeruma ka teenuste osutamisele, seda eriti hoogsalt rajatavate talude tarbeks. Siis leiaks ka ühistu valduses olevad tootmisvõimsused otstarbeka kasutuse.

Teravaks probleemiks on ka töötasu suhteliselt madal tase. Kokkustuhindade külmumamine, mis on kestnud aastaid on seda tinginud. Töötasustamise aluste muutmiseks suudaksime ka praeguste tingimuste juures nii mõndagi ära teha. Mõningaid mõtteid selles osas sai ka volikogus välja öeldud. Kuid kahjuks nii juhatuses kui ka volikogus on kõikvõimalike probleemide lahendamise suhtutud üllatavalt ükskõikseid. Jääb mulje, nagu oodataks, et keegi teine lahendab meie probleemid.

Selle suhtumisega muidugi kaugel ei jõua ning sellepärast tahaks ki näha suuremat aktiivsust ning julgemat kaasalöömist ühistu tootmise ja elu-olu korraldamisel.

Juhatuses esimees
R. JÄRVISTE

Meenutagem

Juuniku infolehes pakkus A. Allemann sama pealkirja all välja mõtte mälestuskivil jäänud kõigi Kodila meeste nimed, kes hukkusid sõja-aastate 1941—1945 tõttu ja palus abi kohalikest elanikest. Sellele abipalvele ei reageerinud keegi.

Siiski on suure mõttetöö teinud Oilme Grünbaum, Johannes Metsallik ja Karl Estrik. Nende mälestused said ära kuulatud ja hukkanute nimed üles tähendatud. J. Metsallikul olid nimed ja surma asjaolud juba kodus kirja pandud. Otsustasime infolehes ka esialgse nimekirja avaldada — ehk tuleb lehelugejailt veel täpsustusi või arvamusi.

1941—1945. a. sõja tõttu hukkanud Kodila-kandi mehed, kelle nimi pole praegusel mälestuskivil:

Juhan Põldmets, Johannes Põldmets, Heinrich Põldmets, Voldemar Põldmets, Oskar Põldmets, Rudolf Reinhold, Oskar Reinhold, Voldemar Sunni, Edvard Vonbret, Johannes Gutmann, Rudolf Palmiste, Oskar Mikker, Aleksander Kesknõmm, Aleksander Joller, Jori Sillamaa, Endel Andok, August Zimmermann, Arne Aicala, Rudolf Soosa, Voldemar Mikker, Vladimir F(V)reiman, Adolf Lehtmaa.

Avaldati arvamust mälestuskivi asupaiga kohta ja leiti, et selle võiks sobitada olemasoleva kõrvale.

Mis meenub mööduvast aastast? Milline ta oli? Mida ootad-loodad?

REIN JÄRVISTE: Majandi kohta või? Midagi erilist. Ah jaa! Ühistu on ju ka sel aastal tehtud!

Uus aasta ehk toob selgust, mis-moodi edasi elada saame. 50 aasta jooksul on kunagine riigimõis kasvunud. Kaotada seda ühe hetkega ei saa ja pole mõtekaski.

JOHANNES METSALLIK: Mis sel pensionäril... Midagi erakorralist pole olnud.

Uus aasta peaks tooma vabariigi ja niisugust asja, mis sellega kaasas käib. Elu peaks minema ikka lahedamaks, paremaks. Tervist peaks olema!

RITA KAUS: Mis ma ikka oskan arvata. Tööd olen teinud.

Loodan head, et paremuse poole ikka lähaks. Ootan, et söök odavamaks lähaks ja et teda oleks. Et viide selga saaks. Et palk tõuseks.

PILLE UDAM: Hea aasta. Palga saime õigel ajal välja maksta. Laps tõi hea tunnistuse koolist koju. Kahju, et kingitud kassipoeg ära suri.

Loodan, et uude majja elama saame.

ENN ROSENTHAL: Aastaga olen rahul. Palju tööd olen saanud teha.

Ootan selgust valitsuse poolt. Hindade ja maksude kohta eelkõige ja maapoliitika asjus üldse.

ANTS DOMBERG: Sitt ta oli ja veel sitemaks läheb.

AVO BLANDE: Hea kolhoosi lõikuspäid oli!

IVI VAIKNURM: Lasteaiamaks tõusis kõvasti oktoobris. Septembrikuust töötab meil üks rühm (üle 3 a.). Lastel on palju ruumi mängida ja õppimisvõimalused on paremad. Mitmed lapsed on koduseks jäänud seoses 50 rbl. maksmisega kodus kasvavale lapsele kui pere sissetulek ei ületa 140 rbl. pere-liikme kohta.

Hea meel on sellest, et pojal tehnikumis hästi läheb. Uuel aastal tahaks ka ikka senist tööd teha. Loodan, et töökoht päris ära ei kao. Tervist tahaks!

VELDA REES: Et pauku ei oleks ega sõda ei tuleks! Et mehed soolid jalga saaks!

TONIS AASORG: Hinnatõus. Ei «Nadežda» ära kaotataks!

JURI MUTLI: «Siin ei tea homset päevagi, mis veel... Oodata võib jätkuvat hinnatõusu sama palga juures.

LUULE TORGO: Oli raske aasta aga elama peab. Oleme eestlased ja peame tugevad olema. Kõige rohkem häiris lärm meie valitsuse ja Ülemnõukogu pärast. Pole neil häda midagi. Ehk uuel aastal aetakse kõrgemal pool asju tulemuslikumalt. Rüütel mulle oma rahuga meeldib! Loodan, et teisitimõtlejad — need intrid — saaksid ükskord aru meie tahtest. Rahu peaks olema. Ja et poes ei peaks leiva-sala pärast järjekorras seis-

ma. Rõõmu teeb lapselaps!

AILI ERM: Hea meel on sellest, et poiss on oma esimese tantsuvõistluseni jõudnud. Muret on olnud ja on tööalasel selle tõttu, et väga paljud täiskasvanud inimesed ja ka lapsed ei too raamatuid tagasi. On ju nii, et laenatud asi tuleb tagasi tuua. Raamatud on väga kalliks läinud. Järgmisel aastal on raamatukogus korraline inventuur. Notari abiga on mul võimalik raamatuvõlglaste palgast nõuda 10-kordne hind iga tagastamata raamatu eest. Nüüd võib iga võlglane välja arvestada summa, mis ta palgast kinni peetakse. Raamatuid raha ei asenda.

Kui jutt juba töö peale läks, siis uuel aastal loodan, et need torud, mis maa sisse keskkütte tarvis pardud (äkki juba roostetanud?) ka niikaugele pikendatud saaks, et soe nii alla korrusele kui ka raamatukokku jõuaks. Ajalehed-ajakirjad läksid kallimaks ja kindlasti oleks soojas raamatukogus hoopis mõnusam neid lugeda.

Omaltpoolt lisan mõned mõtted seoses infolehega. Mööduv aasta tõi töö- ja ametikoha vahetuse. Koolitöö kõrvalt pole aega nii palju ringi käia kui lehe tegemise jaoks vaja oleks. Päris ära ei tahaks infolehte ka jätta. Seepärast ootangi, et uuel aastal ka Teie, kallid lehelugejad, kirjutaksite elust-olust külas, kus elate. Eelolev aasta on Kodilale juubeliaasta. Kõik teie meenutused on huvitavad ka noorematel lugeda. Nii, et head sullejooksu uuel aastal!

TUJUKÜLLAST AASTA.

VAHETUST!

TÖÖKAT UUT AASTAT!

PEAZOOTEHNIKU

MÕTTED

Suvine karjatamisperiood on ammu möödas ning talvine laudaperiood alanud. Suvine piimatootmine sujus meil suhteliselt stabiilselt võrreldes eelmiste aastatega. Mingeid erilisi reorditulemusi ei olnud, ikka keskmiselt 10–12 kg lehma kohta päevas. See on muidugi võrreldes teiste majanditega suve kohta vähe. Aga võrreldes sügisega siiski päris hea tulemus.

Meie põhiprobleem, nagu see aastaid on juba olnud, on kaadriprobleem. Nii ei jätku meil ikka ei lüpsjaid, karjakuid, noorkarjatalitajaid ega isegi brigadire. Nii tuli mul endalgi olla suvel nii zootehnik kui brigadir. Ega see eriti meeldiv ei olnud, sest tänu sellele jäi nii mõnigi töö lohakile.

Väga palju probleeme tekitab suvel ja tekitab ka praegu palgapäev. See probleem on ka kindlasti teistes tootmisharudes, aga loomakasvatuseks annab see kõvasti tunda. Lehma ei saa ju selle pärast lüpsmata jätta, et üks lüpsja ei suvatse nud palgapäeva järgselt tööle tulla. «Tänu» nendele inimestele jäi meil palju piima ning sellest tulenevalt ka raha saamata. Aga need samad inimesed ongi need, kes esimesena tulevad palgapäeval ülemuse juurde, vibutavad rusikat ja nõuavad palka juurde.

Nüüd olemegi siis jõudnud palgaküsimuse juurde. Muidugi on põllumajandustöötajate palgad häbematult väikesed. Meil Kodilas võib lüpsjaid pidada kõige väiksemapalgalisteks töötajateks. Seda probleemi on mitu korda ka juhatuse üles tõstatud, aga veel midagi loomakasvatustasanduste kokkuostuhinnad pole normaliseerunud, midagi eriti teha ei anna.

Palju kõmu loomakasvatuse tekitab ka talude võtmine. Nii ongi varsti Oela lauda ümber olevad maad talunike käes. Aga ei tasu eriti kurta, sest talude loomine on ju normaalne, ning ega selle protsessi juures ka majand kuhugi ei kao, sest põhiline piim ning liha tuleb praegu majandest. Muidugi võib väheneda ka loomade arv, aga siis saame ka lüpsjate hulgas valikut teha, kes tahab ja suudab seda tööd teha.

Meie tavaline talvine probleem on söödad. Rohtsöödade osas ei olegi asi väga hull, v.a. hein, mida sel aastal on minimaalselt.

Jõusöödaga on aga asi halb. 1990. a. III kv. fondist jäi enamuse kätte saamata. IV kvartali jõusööda kohta ei tea ka veel midagi kindlat, ning järgmise aasta jõusööda kohta on veel täielikult tume pilt. Selge on aga see, et jõusööda hinnad kallinevad, ning sellest tulenevalt tuleb harkata tugevamat arvet pidama jõusööda söötmisel. Praegu vähendamegi tasapisi sigade arvu. Päris ära me seakasvatust kaotada ei saa, aga optimaalne arv sigalas oleks 700–800 siga. Muidugi siis tekib probleem — mida teha suure tühja seakompleksi, aga üks ka selle peab kuidagi majandile kasulikult tööle panema.

Palju kahju on majandile tekitanud suur veiste väljaminek s.o. rahvakeeles öeldult «aia taha minek». Osa neist «aia taha» läinud

Õnnitleme!

Gustav Kerde	88	15.09.
Hilda Veelaid		10.11.
Endel Randnurm	75	23.09.
Leida Kubbi		29.09.
Erika Järve	70	11.08.
Natalia Aunpuu		7.12.
Elvi Tiitsmann	65	12.08.
Helmut Grünbaum		22.08.
Taima Kodar		24.10.
Nadežda Kotova		22.09.
Ester Kulagina	60	9.10.
Ellen Sillamaa		13.10.
Arnold Pihelgas	55	1.11.
Tõnis Tõnisson	45	5.09.
Viivi Radik		11.10.
Aino Pihelgas		25.10.
Enn Rosenthal	40	2.08.
Jelizaveta Nahkur		7.11.
Väino Iea	35	28.08.
Jüri Kuusemets		2.09.
Kaira Jaakson		16.09.
Maret Kivi		3.10.
Raivo Saarela		15.10.
Sirje Jaama	30	5.09.
Hilja Tomingas		30.10.
Merike Buht	25	10.10.
Mati Elias		12.10.
Raimo Blande	20	22.10.
Anne-Ly Saar		16.11.

ONNE EMALE, ONNE ISALE, ONNE PERELISALE!

Riina ja Enn Tohvre

Marelle Kumm

Monika ja Tõnis Juntson

Katrin ja Alar Pillart

Riina ja Madis Leemann

Kaja ja Urmas Mikker

Anne-Ly ja Taavi Saar

Õnne Sepp ja Uno Länts

saame TUTTAVAKS

Anne Oige — lüpsja Raika farmis

Erki Orlovski — traktorist

Viive Kaljend — lüpsitorude pesija

Oela farmis

Rando Holm — noorkarjatalitaja

Kelba farmis

Kaido Pindus — karjak keskuse farmis

Maila Pärnpuu — lüpsja keskuse farmis

Kaidi Pääbo — laborant

Inna Porr — lüpsikarjabrigadir keskuse farmis

Urmas Piht — noorkarjatalitaja Palamulla farmis

Andrei Gluhovtšenko — ehitustöötlane

Taavi Saar — karjak keskuse farmis

Indrek Roosaar — elektrimontöör

mähkija

Anti Aasorg — traktorist

Dehilla Reimann — pearaamatupidaja

AITALL

Helje Eek	1.09.	35
Koidula Maask	18.10.	30
Jüri Mutli	16.11.	25
Väino Kaljend	12.11.	23
Kuido Talviste	6.12.	23
Heino Kusmann	1.10.	20
Maarika Leenurm	1.09.	15
Hilja Rumm	1.09.	15
Aet Vibus	10.09.	15
Tiiu Punder	11.08.	10
Kersti Roomets	14.10.	10

IN MEMORIAM

Aleksander Vassiljev
Hilda Teerik
Alfred Kubbi
Arthur Jõearu

KAIDO ELIAS

Vastutav toimetaja AILI ASUMETS

Kodila sovhoosi infoleht. Toimetus: 203506 Rapla raj., Kodila sjk., tel 67 436. Tasuta. Trükiarv 300. Maht 0,5 trükipoognat. Tell. nr. 3734 Rapla Trükkikoda, Rapla, Kaldat 2